

НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

ВСЕСВІТ

1934

КЛАСИЧНУ ХУДОЖНЮ ЛІТЕРАТУРУ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ МАСАМ ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ НА ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Леся Українка.—Повне видання творів. За загальною редакцією Б. Якубського. Збірка складається з 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 р. Передбачається випустити додатково ще 2 томи.
Ціна за 10 томів без палітурок—15 крб. 30 коп. В 10 міткалевих палітурках—21 крб. Завдаток—3 крб.

М. Когутинський.—Повне видання творів. Редакція тексту Ан. Лебеда. 7 томів. Вийшло з друку 2 томи. Все видання вийде протягом 1929 р. Ціна ориєнтаційна: без палітурок—13 крб. В 7 міткалевих палітурках—16 крб. 50 коп. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Іван Франко.—Повне видання творів. За редакцією С. Филипенка та Івана Лизанівського. 29 томів. Вийшло з друку 24 томи. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 34 крб., а в 15 міткалевих палітурках—41 крб. 50 коп. Завдаток—5 крб.

В. Винниченко.—Повне видання творів 22 томи. Все видання вийшло з друку.

Ціна 21 крб., а в 10 міткалевих палітурках—26 крб. Завдаток—3 крб.

Б. Грінченко.—Повне видання творів. За редакцією Марії Грінченкової. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 9 крб., а в 5 міткалевих палітурках—11 крб. 50 к. Завдаток 1 крб. 50 к.

М. Гоголь.—Збірка вибраних творів. За редакцією І. Лакізи та П. Филиповича. Стилістична редакція А. Ніковського. 5 томів. Все видання вийде з друку 1929—30 року. Ціна ориєнтаційна—10 крб. В 5 міткалевих палітур.—12 крб. 50 к. Завд.—1 крб. 50 к.

Бібліотека сучасного українського письменства.—Серія I—21 том. Все видання вийшло з друку. Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 к.

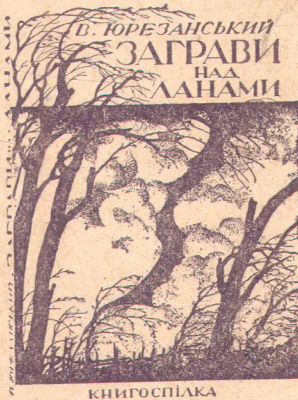
Завдаток 1 крб. 35 коп.

Серія II—22 том. Все видання вийшло з друку.

Ц. 11 крб. 60 к. а в міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб. 60 к. Завдаток—1 крб. 75 коп.

Літературна бібліотека.—Серія I—16 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 16 крб., в 8 міткалевих палітурках по 2 томи—20 крб. Завдаток—2 крб. 50 коп.

Серія II—13 томів. Все видання вийшло з друку. 14 крб. В 7 міткалевих палітурках по 2 т.—17 крб. 50 Завдаток—2 крб.

Комплект театральних п'єс.—Серія I—23 книжки. Все видання вийшло з друку.

Ціна 7 крб. 30 коп., в 4 міткалевих палітурках по декілька книжок—9 крб. 30 коп.

Серія II—19 книжок. Все видання вийшло з друку.

Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 35 коп.

Бібліотека світового письменства—11 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 13 крб. 75 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—15 крб. 75 коп. Завдаток—2 крб. 10 коп.

Гі-де-Мопасан.—Повне видання творів. За загальною редакцією проф. С. Савченка. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 року.

Ціна в палітурках 19 крб.

Завдаток—3 крб.

Герберт Велз (Уельс).—

Збірка вибраних творів. За редакцією проф. Калиновського. 6 томів.

Все видання вийде протягом 1929—30 року

Ціна ориєнтаційна: 10 крб. В 6 міткалевих палітурках—13 крб. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Бібліотека дитячої літератури—(Окремі видання для дітей).

Серія I—25 книжок.

Всі книжки вийшли з друку.

Ціна без палітурок 2 крб. 10 коп., в 2 палітурках—3 крб. 10 коп.

Завдаток—35 коп.

Сер. II. для молодшого віку—34 книжки.

Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб., в

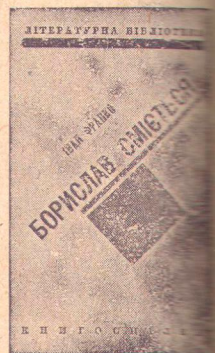
в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб.

Завдаток—1 крб. 65 коп.

Шкільна бібліотека молоді—30 книжок. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб. 56 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 75 коп.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: При передплаті дається завдаток: на решту вартості робиться накладна платня при надсилці книжок.

З бажання передплатників накладна платня може бути одноразова на все видання, яке вийшло з друку, або на декілька томів. Остаточний розрахунок робиться при надсилці останнього тому. При замовленнях треба зазначити, чи надіслати книжки в палітурках та по скільки томів. Пересилка коштом передплатника.

При замовленні безпосередньо в Головній Конторі „Вісті“ передплатники газети „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ одержують 10% знижки з суми, на яку буде зроблено передплату, на вище, зазначені твори, в разі надсилки свого адресного ярлика, або № замовлення.

Ті, що не передплачують газету „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ при замовленні безпосередньо в Головній К-рі „Вісті“ одержують БЕЗПЛАТНО газету, або журнал, в залежності від їх бажання, на всю суму завдатку.

Передплату приймає Головна К-ра—Харків, вул. К. Лібкнехта № 11, та всі філії ВИДАВНИЦТВА ГАЗЕТИ „ВІСТІ ВУЦК“.

№ 37
22-го вересня
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта, № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

БОЇ ЗА ХАРКІВ

ф.та А. Орловича

Мапа розташування полків ТСО-Авіахему

Журавлівський полк ТСО-Авіахему. Відпочинок.
с. Данилівка, під Харковом

справжня війна. З обох боків упертість, рішучість, відвага. Біля заводів ДЕЗ і ХІІЗ розгорнувся останній бій.

На позиції вздовж Кирило-Методіївського цвинтаря „червоні“ дали рішучу одсіч „синім“.

Місто напружено слідувало за маневрами і радо зустрічало бойців, що більшорим маршем поверталися з маневрів.

„Червоні“ й „сині“ запрудили вулиці.

Зникли „наші“ й „чужі“. Зникли вороги, та їх і не було, бо це ж пролетаріят і Червона армія демонстрували свою боекзатність на випадок дійсної необхідності стати на захист пролетарської держави.

Журавлівський полк. Обговорюють завдання під час відпочинку

У неділю 22 вересня закінчилися великі маневри N-ої дивізії та полків ТСО-Авіахему.

Це не потішня справа, не розвага юнаків, а справжній іспит воєнної готовності пролетаріату.

Всі полки ТСО-Авіахему, разом із N-ою дивізією, рушили у маневровий похід, щоб перевірити військового досвід, зміцнити дисципліну, загартувати волю до перемоги, загострити увагу до захисту Країни Рад.

„Червоні“ й „сині“ оточили далекі і ближні цілі, що розкинулися навкруги Харкова. У 19 вересня дальня розвідка „червоних“ виявила „сині“ — „ворожі“ роз'їзди кінноти. „Ворони“ заступав з півдня на село Борове, захоплюючи Безлюдівку-Хорошево, Бабаї, а з заходу — станції Любогин, захопивши позиції в Пісочині-Куряж.

На оборону виступила дивізія „червоних“. Її розвідка швидко виявила позиції „ворога“.

Зроблено в новому бойовому порядку. „Сині“ почали впертий наступ. „Червоні“ відбили, затримуючи „ворога“ кулеметами. Від села і, зупинившись на сприятливій позиції, почали стримувати „синих“.

Використовували кулемети, рушниці, гранати. Важко впізнати, чи то маневри, чи

Д. Суліяшвілі

М У Р

Закінчення. Див. № 36 „Всесвіт“

— А що ти тепер робиш?—порушив мовчанку Ігор.
— Нічого.
— І не служиш?
— Ні.
— Не хочеш служити, чи?...
— Та ні, служити хочу...
— Так приходь до мене, дам тобі роботу. Зайдеш? Знаєш де Наркомпрод?

— Добре, зайду.

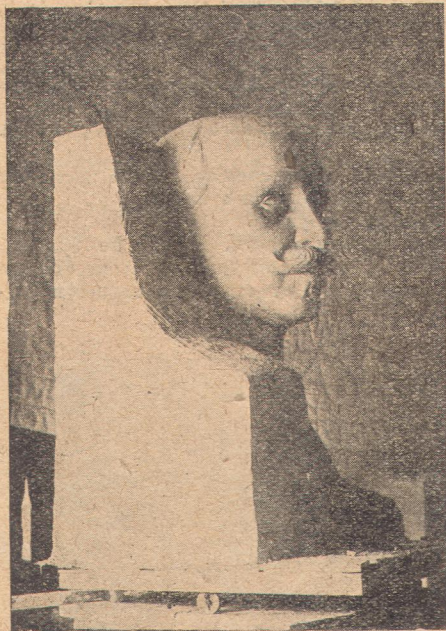
Довгенько дивився Леван у слід Ігореві. Його рівний енергійний і сміливий крок різко вилучався з-посеред інших; сильними грудьми розбатовував хвилю людської юрби, що гуляла на вулиці. Незабаром його спина зникла за муром височенної будівлі і Леванові очі ще довго дивилися на той мур. Мутними очима позирав на мур і як на екрані непомітно одна картина приходила на місце другої, так і тут мур височенного будинку перетворювався в величезну скеля. Скеля була слизька, взялася льодом, висока, неприступна. Ні за що було вхопитися рукою і міцно стати ногою; грізна непереможна скеля...

По той бік ішов Ігор не горблячись, сміливо простуючи вперед,—тут залишився Леван зі своїми думками.

III.

Як став Леван на роботу, то життя ввійшло в певну колію. Незабаром в ту ж таки установу та за допомогою того ж таки Ігоря влаштувалася й Тамара.

Один час щастило. Сонячні дні, веселі вулиці. В Левановому серці засяло сонце. Часто він заходив у ту кімнату, де Тамара, сидючи біля столу, незвичними пучками стукала на машинці.

М. Коцюбинський. Остання робота скульптора М. Новосельського

коло тебе були чохоносці-дворянчики? Відомий уповіті п'яниця Амілафарі, відомий красунь і дуелянт Аміраджібі та безліч інших.

— А ще що Леване.

— Більш нічого. Я надовго покинув село, аджеж ви знаєте і зовсім іншими жив думками.

— Ех, і ці думки також нам нічого не дали.

— Але, чохоносці так само...

— Чому ж? Ми хоч весело прожили, не сумували...

— Хіба тільки й того, що веселе життя.

— А чому б і ні? Я іншого нічого й не знаю.

Тамара й справді нічого не знала, і якщо тепер часто говорила про „виволення“ Грузії, про її „незалежність“ і ба-

жала скорої загибелі більшовикам, то це було лише совє явище в її житті, слідкування за модою, що кликали особисті інтереси.

— Ні Тамаро, я не вірю, щоб це була правда. Навіщо не любите Грузію?

— Ну й що ж? Що ж з того, що я люблю Грузію?

— А як Грузія потребуватиме, щоб ви пішли за тортури, невже ви одмовитесь?

За постановою суду в Гастонії родини 62 страйкарів, членів компартії виселено з будинків, що належать нам текстильної фабрики. На фоті—робітник Вільям (секретар райкому) з родиною, викинуті на вулицю.

Тамара на це щічного не відповіла. Вона відчинила двері, взяла пудру й прищудрила носа. В цей час у кімнату ввійшов Ігор. Леван почервонів. Ігор був його начальник і в той же час приятель. Леван не знав, як триматися, чи як з начальником, чи як з другом. Нарешті, соромливістю перед начальством перемогла—і він став як учень, що зробив шкоду.

Ігор підійшов до Тамари.
— Ваш стіл не так стоїть. Краще б де його поставити ось сюди. І світу більше і тепла. Олексіє!—покликав він кур'єра,—а ну, постав цього стола туди. Ось, так. Хіба так не краще, калбатано Тамаро? А тепер передрукуйте, будь ласка, мені ці папірці. Я сам буду диктувати,—і Ігор подивився на Левана.

„Чистка“. Скульптура з дерева скульптора Соловйова. Заліт.

Леван відчув, що йому треба йти і, як покараний учень, не поспішаючи, повернувся, відчинив двері й вийшов.

Що трапилося? Чому серце Леванові сповнилося отрути й люті?

Важко сів він біля свого столу, розклав папірці, схилився, поклав голову на руки і почав дивитися в одну цяточку.

Ні, сьогодні він обов'язково домагатиметься від Тамари статочної відповіді, ясної й рішучої. До якого часу йому бути в такому непевному становищі? Чому Тамара не хоче йому відповіді? Ось Тамара нібито його, йому посміхаються її очі, пестять... Навче вона така близька, що Леван без сумніву може назвати її своєю. Але в той же час вона наче й далека, неприступна, до неї не можна доторкнутися. Ні, сьогодні він витягне й довідається, що скаже її серце.

Незабаром закінчиться робітний день. Леван біжка зійде вниз і зупиниться біля вихідних дверей. Туди йде й Тамара...

Перед ним уже пройшли службовці, чоловіки й жінки. Ідуть. Поспішають. Обходять автомобіль, що стоїть перед дверима і зникають у різні боки на сходах.

Нервовий погляд змученого Левана вразено слідкує за людьми і раптом бачить: Тамара й Ігор, не поспішаючи, сходять вниз. Ідуть і дві людини ніг дружно заступають за собою широкі сходи.

Леван затримтів. Йому чужою олією в голову. Постояв на одній місці. Хочє переставити ноги, але вони ніяк не хочуть рухатися і він не може йти. А втім, уже пізно, не можна втекти, бо Тамара й Ігор підійшли до нього. Тамара якось непомітно затримтіла... тільки Ігор не звіяковів і заступив у Левана.

— Чого ти чекаєш, Леван? Чому не йдеш додому?

— Чекаю тут на якусь людину, — ледве прошептів Леван, позирнувши на Тамару.

Автомобіль, побачивши Ігора, що вийшов з будинку, заволює як квочка. Ігор взяв Тамару за руку і вивів її в авто, сівши за кермо, автомобіль заїхав на місце.

Леванів погляд вперто вперся за колесами автомобіля, який стояв за кривою, довго стоячи на одній місці, як кам'яна статуя. Потім, похнювшись, поплентався вулицею. Він не обважнів і на вулиці не змінив жорна.

Непомітно пройшов вулицею, а потім вийшов біля тротуару сходами в якийсь льох.

Випари страв, дзвякання посуду, голоси, спів і шум запаморочили його.

Побігавши очима, найшов вільний стіл, підійшов, сів і попросив обідати. Там же біля сусіднього столу побачив знайомі обличчя. В напівтемній атмосфері льоху, в густім тютюновім диму й кухонному чаді він ледве впізнав знайомий усміх. Незабаром знайомий взяв свою тарілку та пляшку вина і пересів до Левана. Леван, кинувши свої думки, привітав знайомого:

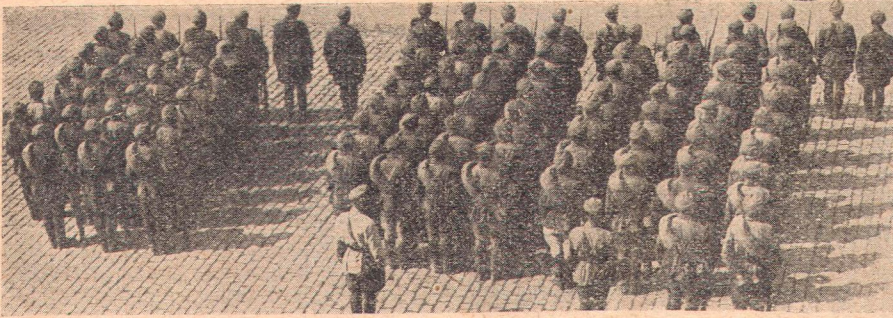
— Здоров, Ладі!

— Ну, як живеться Леван? Що поробляєш? Чого це тебе ніде не видко? — запитав товариш.

АСТРАХАНСЬКА СПРАВА

Зверху — президія суду, внизу — зала театру, де провадиться судове слідство у справі астраханських «діячів». Увесь партер займають обвинувачені. Спереду — оборонці

ДЕВ'ЯТИЙ ВИПУСК

77 молодих пролетарських командирів, що прийшли з заводів, сел та Червоної армії до школи червоних старшин і вийшли з неї озброєні знанням керування військовими частинами. Три роки учоби не пройшли даремно. Військова підготовка молодих командирів зараз стоїть на певному рівні сучасних вимог бою і техніки. Але ж не лише в тім справа. Загін нових пролетарських командирів увіде до лав Червоної армії як отряд свідомих політичних керівників червоноармійців.

У добу загострення класової боротьби Червона армія поповнюється свіжими силами відданих пролетарській державі командирів. І можна сподіватися, що 9-й випуск школи буде твердо пам'ятати товариську пораду почесного юнака школи, секретаря ВУЦВК'у тов. Василенка:

„Завжди, де б ви не були, за яких обставин ви б не опинилися—пам'ятайте, що ви служите справі пролетаріату, що інтереси пролетарської революції над усе“. І певне будуть пам'ятати.

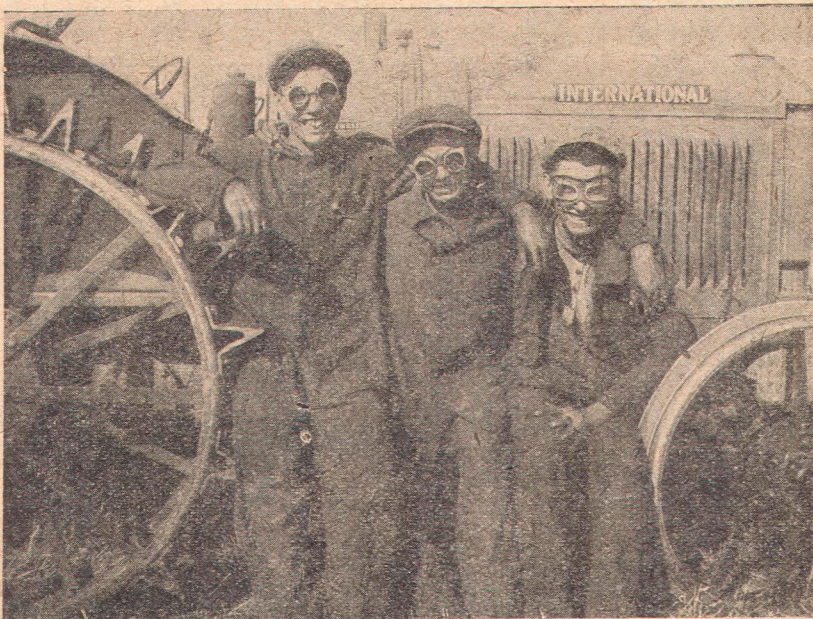
- Роблю, що можу, служу.
- Ти що, більшовиком став уже?
- Хіба служити значить бути більшовиком?
- Ні, але... що ти у них робиш? Все одно їм незабаром кінець... Тут робота потрібна, робота.
- Яка там робота, що ми можемо робити?

Ладо підсунув ближче до Левана свого стільця, оглянувся і таємниче, ніби на сповіді, почав говорити пошепки.

З розмови Леван довідався, що організовано комітет, що комітет складається з відомих людей, що вони мають зв'язок з-за кордоном, мають відділи по всій Грузії і робота йде. Треба щоб і Леван пристав до якогось району, щоб таким чином мати зв'язок з комітетом і виконувати його доручення. З розмови Леван довідався й про те, що зараз у партії більше думають про Грузію, ніж колись, і пригадав Ігореві слова: „раніше йти не бачив Грузії, тільки тепер побачив“. Відчув якийсь непевний біль і обурився: „а правда Ігорєва, правда“.

Товаришеві нічого певного не сказав, в'н тільки обіцяв ще раз зустрінутися з ним і дати відповідь після того, коли обміркує всю цю справу. Записав його адресу і вийшов на вулицю. Ішов схвильований важкими думками.

фото „Робмис“

Готування до осінньої сівби. Ударна бригада шоферів радгоспу ім. Фрунзе

Прокляті питання не давали спокою: „Що таке Грузія? Чому раніше в партії не думали про неї?“

Думка лезом кинджала краjala мізків.

І раптом усі ці думки зникли: він ніби щойно протримав причину своїх мук, здивувався, що в ці хвилини забув про Тамару.

Що трапилось? Припустимо, що Тамара кохала його. І в його голові блискавкою майнула картина: Тамара і вкупі вийшли з установи, підійшли до авта і вкупі знову закружляли думки, як сніжок у хуртовину.

Ішов Леван важкими кроками ступаючи, наче йому плечі лягла величезна скеля.

IV.

Дні повзали, як осінні хмари.

Перспект Руставелі постійно шумував, на вулицях сходилися люди без діла. Тут зустрічалися старі приятелі і перекладали одне одному брехні й новини. Сходилися вони гуртками, і кові потрібна нова особа і вона підходила, зупинялася і проказувала:

— Чули новину?—Всі прислухалися, тісніше ставали і оточували прийшлого.

— Ви знаєте, що в мого зятя брат в Італії, — проказав прийшлий — Прийшов від нього лист, в якому сказано, що вирішено Грузію передати під протекцію Італії...

— Правда, правда, бачите, я ж вам казав! Тамаро, що я їм казав, що італійське консульство зараз відкликають і за два дні воно виїде, — казав в розмову хтось із гуртка.

— Я що не віриш, запитай Д. де.

— А мені один в довідає ний більшовик, — казав впотай, що їхні справи виглядають але.

Всі намагаються ствердити відомостями з різних джерел, що більшовики незабаром залишать Грузію, що незабаром повернеться старий режим, все буде гаразд.

Після розмов і їм на серці легше, заспокоєні і не поспішаючи, розходяться.

Леван також частенько приймав участь у таких гуртках, і зг дом, зустрінувшись з Тамарою, казав їй. Але Тамара менш вірила цим розмовам. А Леван ішов до неї веселий, запевняв, що все правда, і що більше намагався зробити, щоб важливе з цих новин і запевнити Тамару. І коли почула Тамара починала говорити про щось інше. Леван хвилювався, сперечався з Тамарою, але не вважав за потрібне доводити. А Тамара зовсім спокійно подумала про це і в інше джерело.

Знову піднесений настрій у Левана спав, і він ставав м'який і очима, що в них світилося

На строжі спокою й ладу. В столиці України для більш успішного виконання складних обов'язків утворено загін міліціонерів-велосипедистів

Тамари, вибачався. Заспокоєний Леван продовжував свої службові обов'язки. Та й служба для нього не була чимсь стабільним, непохитним. Подинула чутка, що незабаром почнеться чистка серед службовців. Ніхто не знав, кого звільнять, хто залишиться. Службовці хвилювалися. Не знали, що робити, щоб залишитися на роботі. Запитували один одного, що відповісти, коли поийде комісія.

Це сталося зовсім несподівано. Після того, коли відбулася чистка, Леванові сказали, що його звільняють.

— Як? Чому? — запитав він.

— Тому, що ви контр-революціонер, — відповіли йому.

— Я?

— Так, революція сталася, а ви проти.

— Я проти революції?

— Так, ви не з нами.

— Як, та я...

— Ми цього не знаємо. Ми виконуємо постанову.

Контр-революціонер. Це слово йому кололо як кінчик списа, дряпало нерви, било обухом у серце. Ця незрозуміла чистка, це незрозуміле сталося з ним. Він не розумів, що твориться навколо, захоплена молодь ім'ям республіки звільняє його з роботи і викидає на вулицю, як непотрібну річ. Його думки кружляли в його голові.

— Як? Щоб я... я... проти революції?

Як той плавець, що впав у вир і плаває на одному місці та все попливе до берега, так і його думки кружляли на одному місці, не знаходячи виходу.

Становище, що так несподівано змінилося, послаблювало йому волю. Рішучість думка урвалася і в свідомості зникло Тамарине обличчя... Тамарині очі? Ії також звільнили?

Схопився й пішов до кімнати, де працювала Тамара. Не ввійшов, а вискочив... і зупинився як стій біля дверей.

Його очі як у тумані бачили розкидане волосся Тамари, червонавте обличчя і поруч, зовсім близько, неї, зніяковілого Ігоря з каламутними очима...

Стіни захиталися. Леван затримався під час землетрусу, коли не знав, яка стіна впаде й задушить його своїми руїнами.

В очах потемніло. Захитався на ногах. Раптом очуняв, потер рукою обличчя, випростався, люто поглянув на

Тамару. Наче хотів закричати, закричати, завити... але в горлі щось як кістка стало, стисло в горлі, забило дух... Нарешті ледве витиснувшись, як поранений звір, вискочив з кімнати...

Поспішав і неначе за ним гналися — стіни, візники, автомобілі, телефонні стовпи й трамваї.

Захопило дух. На губах спрага, ноги обважніли...

Раптом почув знайому пісню:

„Лиш ми робітники, ми діти святої армії труда“...

Зупинився, закалатало серце, затримало м'язи. Почав слухати...

„землею будемо володіти, а паразитів жде біда“...

Грім пісні поступово наближався, як буровісник, зростав, повітря тримтіло...

Повернувся в той бік, звідки лінула пісня. Закам'янів. Очі впали в глибину. І він попив у далеке минуле. Раніш, коли він був іще юнаком, він співав цю пісню з захопленням, його очі блищали, тримтіло тіло, а ледь всередині волоссям гало почувття й піднесення.

Чувш, сурми заграли,

Час розпласти астав“...

В повітрі розлився спів, наблизился до нього і якимись невідомими силами торкнувся його істоти. Як у густому лісі іноді розлягається виття пораненого звіря, так і в його душі закипіли відгуки революційної мелодії. Десь далеко в забутому куточку затримтіла струна, задзвеніли в лад поволі згуки, як у горах одгукнулася луна.

„в інтернаціоналі,

здобудем людських прав“.

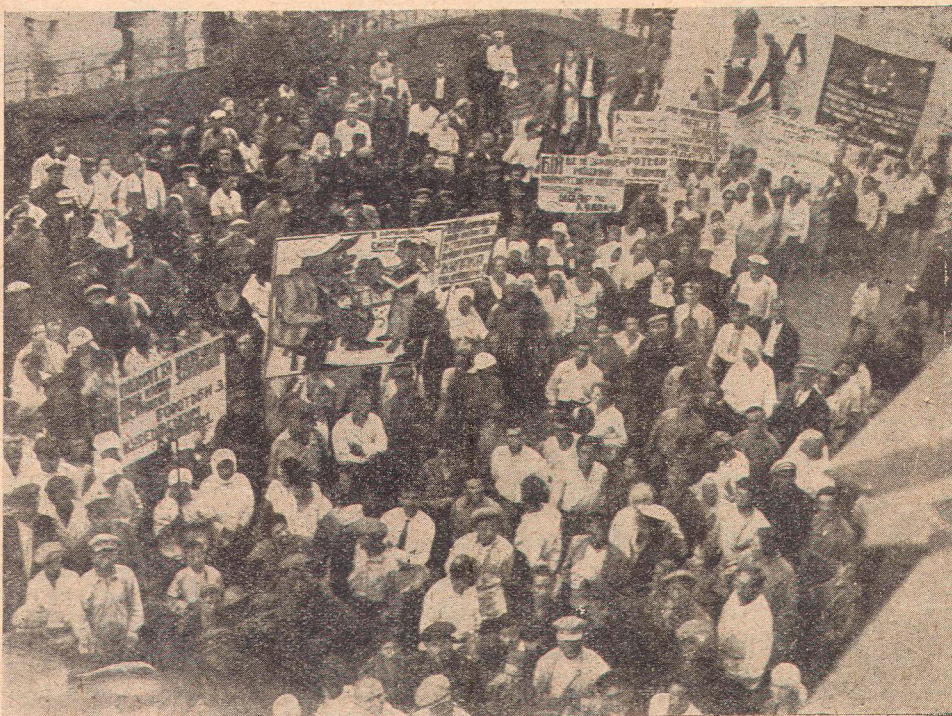
Тримтіло тіло, як од потужного електричного струменю. Разом з піснено глухо розлягався на бруці стукіт людських кроків. Перед Леваном проходили шереди синіх косовороток з червоними прапорцями.

Натиснув тягар, наче серце роздвоїлося.

Пісня поволі віддалялася, зникала за рогом високого муру. А Леван стояв як кам'яний, в очах блищали сльози, як у звіря пораненого на смерть, коли мисливець встромить йому ножа в горло (тоді в очах повно туги й безмежного горя).

За муrom гула революційна пісня, а по цей бік муру залишився ніби розстріляний, слабкий, переповнений клятих питань Леван.

Переклад з розу. мови Г.

Куренівські наймити перемогли куркулів. 2 тижні точилася боротьба наймитів з куркулями, що примушували робітників працювати за мізерну платню по 14 годин. Понад 200 робітників Куренівки приїхали до Києва подякувати київським пролетарям, партійним, радянським і професійним установам за допомогу в боротьбі з куркулями

До Сибіру

Нарис і малюнки М. Щеглова

„СІМЕЙСЬКІ“

„В сім'ї краще, каша густіша“. На початку XVIII віку російська ведикодержавна церква спалила непокірливих старовірів за Байкал. Вийшли сюди на глуш і дичавину, понесли з собою і свою ві у, звичай, говірку, вбрання. Двісті років живуть ось так, законсервовані. Двісті років додержують старого. Села чисті, хати просторі, по всіх кутках ікони, а в передньому куті книги в чорних промащених палітурках—товсті книги, темні—божествені...

Говорить мені Нікандр—хоронитель книжкової мудрости божественої—„Лихо гірке, вогнено-бісівська мана полум'яною пожежею дихнула з-за далеких ланів, з-за гір високих, з-за морів глибоких. Дунуло вировим полум'ям, закрутило, похитнулось і наша віра стовпова.—А Семен-то Хороших з промислів приніс такої, такої пісні... Недоброї пісні, ком-усольської—галасує—„Долой, долой манахів“... А Ониська Благушина збожеволіла з бісівських ядних слів і каже: „Та-ту, мамо, рідні, не буду я в середу, п'ятницю поститись... хочу,—каже—до комусолья їхати“... Он, як... Ну, що ти на це, хлопче, скажеш!?

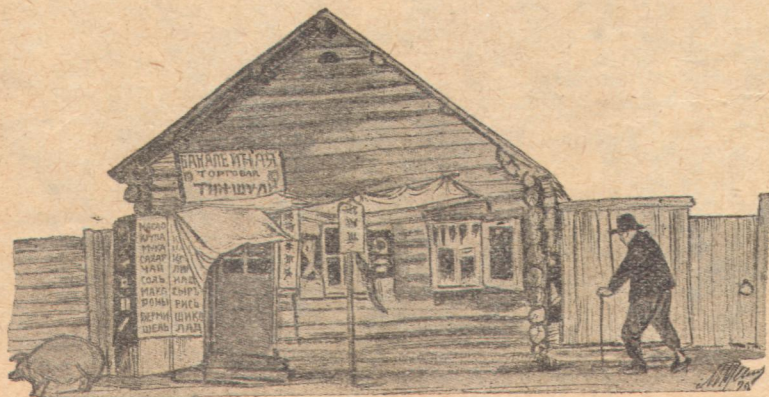

Інокентій Семенович

ДЕРЕВ'ЯНИЙ СИБІР

Лісу звідси везти, везти, ще й не перевезти, так кажуть сибіряки. Та й правда, щодалі на схід, то все сильніше вклинюється поїзд у ліси. Тайга все ближче і ближче підходить до залізниці.

— Ач, варнаки, тайгу підпалили, полум'ям пусти-ли,—говорить мій сусід, кремезний сибіряк—чалдон.—Кожного літа димом-полум'ям і себе і комарів души-мо, та ні ми, ні комарі від цього не дохнемо, а дереву шкода. Підпали—це кара лісового господарства Сибіру. Сотні квадратних кілометрів вигорають, на чисячі кілометрів чад, дим висить цілковитою загрозою. Дехто каже, що тайга це густий непрохідний ліс. Не зовсім це так. Тайга скоріше—ла-мана, рідка—сосна, кедр, ялина, модрина, береза тощо—все переплуталось. Падав, гниє і вперто бореться і з собою, і з людиною. У тайзі перший форпост людини—заїмка—фак-торія—селища. Міст мало. Все там збудовано з дерева: і бу-

Хінська крамничка

динки, і покрівлі, і вулиці. В тихих вуличках Томську, Ке-сноярську, Іркутську чимало можна знайти красивої ажур-старовини: різблені ворота, ганки тощо.

Зовсім не те в Ново-Сибірську, в цьому сибірському ка-го. Тут, серед маси манесеньких дерев'яних будиночків, ос-ливо відзначається нове будівництво сіроцементних домі-хмарочосів радянського стилю. В 35-літній дитині—весе-Ново-Сибірську немає місця тихому сумові та колишньому-мантизмові старих сибірських міст. Місто жадібно погли-цеглу, залізо, цемент. І низка цегелень не встигає нагону-це зажерливе місто.

МИСЛИВСЬКІ ОПОВІДАНИЯ ІНОКЕНТІЯ СЕМЕНОВИЧА

Познайомились ми з ним просто. „Амка! Амка!“—покла-я собаку. „Дамка і є, а ти звідки це знаєш?“ Слово від са-далі: „Та ти чого, парубче, пристаєш до мене, чого випитує-Ну, відома річ мисливство, ну, мисливець я змалечку. Та хіба-тепер мисливство? Посамперед—тепер однаково ж літній-під забороною, а друге те, що взагалі хіба це мисливство—реєстрація, а про звіря, що в горах навколо моря водить-сказати можна—багато його, слухай—но загинай пальці, та-мабуть не вистащить. Перша справа це соболь є, труднений-звір, на нього з „омметом“ треба ходити, вмючи. Кажуть-що у Верхнеудинську за 1500 крб. одна шкурка пішла за-дон. Ну й білка є промислова, це вже тобі два. Тільки та-її „біс другому в карти програв“—мало її стало, а охочит-неї чимало. Далі лисиця, тхірок, горностай, рись, лось, о-ізибур—з цього, коли пощастить, заробити багато можна. Ха-на ліки беруть. Знову ж і кабарга, що йде на „струю“-ниться. Тільки ці звірі трудненькі, полювати на них не-Ну і борсук, і заєць, і господар тайги є—а ти послухай, випалок трапився зі мною. Був я тоді ще молодим мисли-полював на дрібного звіря, та напорівся на господаря.—Шов я на галявину перевірити пастку і рушницю не та-леко поклав, аж гульк—він уже сопе коло мене.—Згадав я-діла, теж мисливець був. Він учив мене маленького: вед-під осінь не бійся, він ситий—лягай, каже, і мовчи, він-до тебе, обнюхає, обійме за плечі і всього тебе обляює, об-хає, а шкоди ніякої не зробить—потім піде геть, а ти ле-він ще повернеться, знову обпирхає і піде вже зовсім...-ось, я так і спробував з ним, з господарем, так і вийш-обляював і... пішов геть.

Про птахів тепер питаєш, ну що про птахів гово-у тебе, мабуть, і загинати нема чого, багато їх—і кур-і р. бчики, і тетеруки, і гуси, і лебеді... А ти сам звідка-Харківський, кажеш, а у вас як полюють? А в Харкові, га-гато звіря й птахів, а союз, теж є?—Ну, у нас покищо-більше, ніж мисливців. Треба, однак, до-кооперативу піти, про припас—порох, дріб доводитися, а то як би гудзиком від штанів не довелось по звірю сту-кати.

„СЛАВНОЄ МОРЕ—СВЯЩЕННИЙ БАЙКАЛ“...

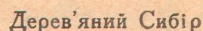
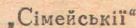
— Серпом, щось з 70 кілометрів завширшки і з 700 завдовжки, простяг-лося воно з півночі на південь. Немає такої дивно чистої води, як в Байкалі. Холодне і гли-боке, щось з півтори тисячі мет-рів завглибшки, влітку оно зе-ленуватого кольору. Тепер, коли я їду, воно тихе й спокійне і, як тут кажуть, „цвіте“. Не хо-чуть його сибіряки звати озе-ром.—„Яке озеро!“—кажуть во-ни.—„Озер тут багато—море це“. Та й справді—море, кругом го-ри, пасма приморські, Хамар-дабан. Гольці—верхів'я—і вліт-ку сніжком білим виблискують. Триста тридцять шість річок та річечок п'є старий Байкал, і тільки одна—олнісінька Ангара випливає з нього. Там, де гла-дінь Байкалу ламає вся, як з переповненого блюдечка почи-

Сін-ху

Вдоль південного краю Байкалу простяглась понад бере-
найкраща в світі Круго-Байкальська залізниця. П'ятдесят
тунелів. Сотні мостів. Тунель, міст, гора, тунель, міст...
Тут мчить весь час крайкою коло води... Буває моторошно
зипи, обвали, осуви. Та добре охороняє зірке око охорони
цей тунель, кожний місток, особливо тепер, коли на дале-
кий вихід запахало порохом. І спокійно й певно мерехчатим,
жовтим берегом Байкалу щодня мчать через гори, тунелі
швидкі потяги. Так, так, так... стукотять колеса. Так
і так і буде—наш Байкал. Наш Байкал—радянський Бай-
кал. Це велике багатство, величезна живорібна скарбниця
енергії величезної енергії.

Син-ху, що сидить насупроти мене в одній з невеликих харчевень у Верхнеудинську, щасливо уникнув, зда-

БАЗАРЧИК

Сказати, що це не вигідна справа—не можна. Три-чотири рази на день торгу по п'ять хвилин, поки стоїть потяг, а в результаті—свої хатки і... жити можна.

МАНЕВРИ ЧАСТИН ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

5 вересня почалися, а 13го закінчилися маневри червоних бойців. У ці дні відомості, що надходили з району маневрів, стверджували боездатність нашої армії—непохитного вартового пролетарської країни.

Піхота, артилерія, кіннота й авіація демонстрували не лише свою здатність до виконання складних завдань сучасного бою. Червона армія Радянського Союзу—це не „батальйон смерти“, не загони лицарів кривавих „розваг“. Вартові радянської держави, озброєні знанням військової справи, демонструють не лише зразки військової науки, а й культурно-політичну свідомість. Червона армія—дійсний, справжній провідник директив партії й завдань радянської влади.

Ніде в світі ми не спостерігаємо такого явища.

Перші ж відомості з району маневрів свідчать про тісний зв'язок Червоної армії з населенням.

На початку маневрів, у присутності кількох тисяч селян було влаштовано великого мітингу. Представники армії та громадських установ докладно пояснили мету маневрів, а також розповіли селянству про сучасне внутрішнє й зовнішнє становище пролетарської країни.

Питання індустріалізації, соцзмагання, перевірка радянського й партійного апарату, третя позиція індустріалізації, хлібозаготівна кампанія—усе цікавить Червону армію, бо ж вона стоїть на сторожі мирного культурно-господарського розвитку радянської держави.

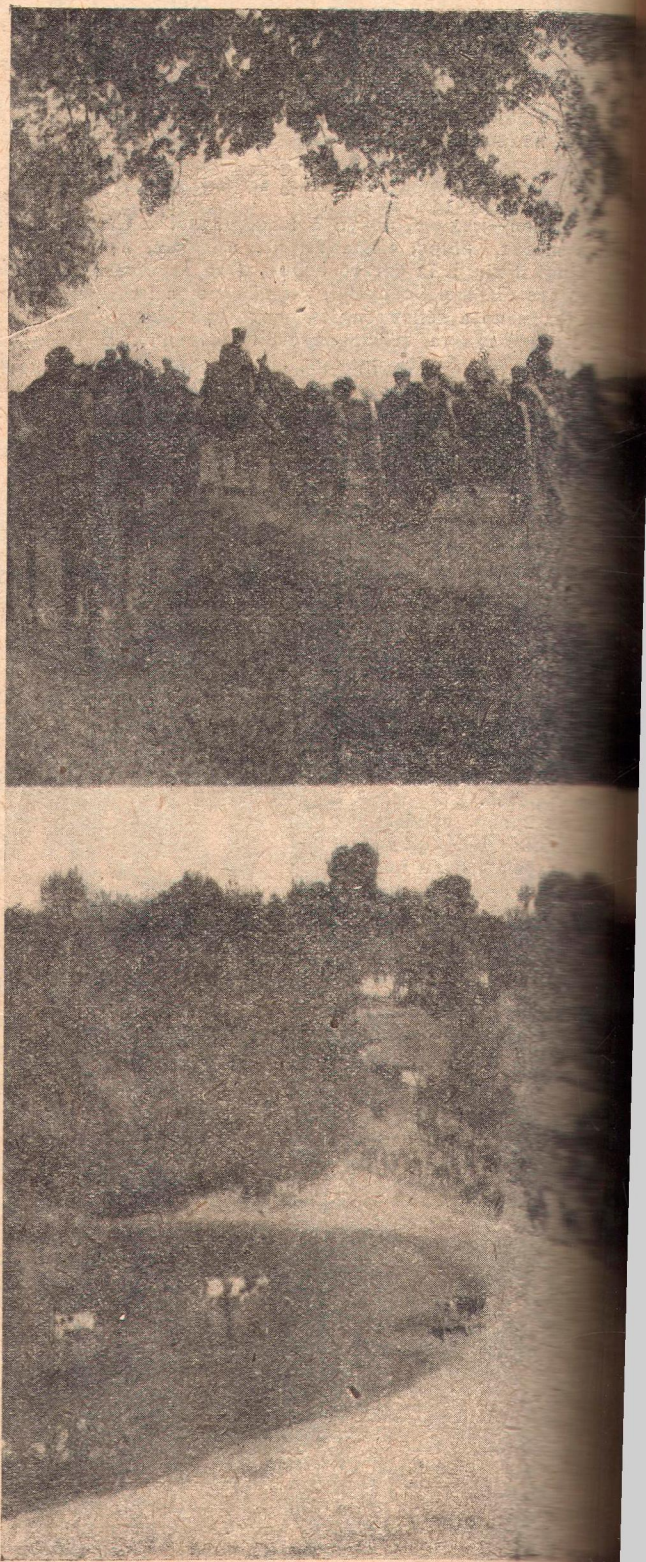
13 вересня маневри закінчено. Червоні бойці розійшлися по казармах і далі провадять навчання, опановуючи військову техніку й загальну освіту.

Тепер, коли на далеко-східньому кордоні нашої країни, хінські золотспогонні хижакі й розбещена холуйська білогвардійщина намагаються пошкодити пролетарській державі, Червона армія, разом з мільйонами трудящих, пильно стежить за подіями і спокійно провадить свою роботу, готова щохвилини дати опір переодягненому у хінську військову форму світовому імперіалізму.

Перед червоноармійцями й комскладом підчас маневрів було поставлено завдання працювати в дуже складних бойових обставинах.

Маневри з очевидністю виявили значне підвищення воєнно-технічної й політичної підготовки наших військових частин, а також збільшення матеріального забезпечення і підвищення технічних засобів боротьби. Кадрові кавалерійські частини виявили гнучкість та витривалість. Разом з тим і наші територіальні частини показали на маневрах високу боездатність та підготовленість.

Червона авіація також блискуче виконала свої бойові завдання. На височині 2000 метрів наші спостерігачі-пілоти змогли завжди досить точно визначити рух

Тов. Якір спостерігає маневри

Грома

МАНЕВРИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ—ЦЕ ДЕМОНСТРАЦІЯ ГОТОВОСТИ ПРОЛЕТАРІЯТУ СТАТИ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ НА ЗАХИСТ КРАЇНИ РАД

головних сил „ворога“ та атакувати його бомбами. Не вважаючи за часто-густо несприятливі атмосферні умови (вітер, дощ), наші літатори вилітали по кілька разів на день, виконуючи свої завдання. Маневри довели, що наші пілоти вміють прикладати в бою свої знання, набуті під час літнього навчання.

Слід ще згадати про надзвичайно уважливе та чуле відношення червоноармійців до потреб села. Агітаційна та політ-освітня робота серед селянства, добре поводження частин сприяли

зміцненню зв'язку між Червоною армією і трудящими, що теж дуже добре ставилося до червоноармійських частин. Правда, були випадки, коли глитаї намагалися поширювати чутки, ніби маневри—це підготовка до близької війни і в зв'язку з цим пропонували не платити податків державі.

Біднота ж і середняки зрозуміли значіння маневрів і разом з червоноармійцями давали рішучу відсіч глитаїні. Єднання Червоної армії з широкими колами трудящих стало ще наявніш.

ШТУКАРІ З НАНКІНА

К. Нович

Нанкінські дипломати нагадують тих своїх земляків, що виступають на циркових аренах. Хінські штукарі в цирках викликають здивовання своїми штуками—проковтнув ножа, а виплюнув з рота мишу. Хінські штукарі з Нанкіна викликають не тільки здивовання, а й обурення та гнів. Ці штукарі проковтнули цілу залізницю, а плюють провокацією, брехнею й гарматнями.

Слід тільки згадати, скільки разів нанкінські дипломати порушували свої власні слова, говорили одне, а робили інше, щоб остаточно переконатися в виключному лицемірстві цих наймитів всесвітнього імперіялізму.

Ось, здається, комісар закордонних справ мукденського уряду Цай вже погодився прийняти справедливі радянські умови—раптом усе шкереберть: Чжан Сюе-лян мобілізує своє військо та формує численні білогвардійські загони. Загарбники намагаються наскоками на нашу територію закріпити свій грабунки.

Минає кілька тижнів. Наскоки приводять до сумних для хінських бандитів наслідків: на кордоні зростає грізним муром Далеко-Східна армія. Усякі намагання переходити на радянський терен зустрічають рішучий опір. Стальним кулаком Червона армія трощить нападників по зубам.

Тимчасом, збільшується розвал на Хінсько-Східній залізниці, зростає в самій Хіні рух проти Чан Кай-ші. Інтереси Хіні конче вимагають поновлення нормального становища на залізниці. 28 серпня нанкінський уряд примушений звернутися до СРСР з пропозицією відновити на залізниці попередній порядок.

Радянський уряд, вірний своїй миролюбній політиці, вносить до хінської пропозиції лише незначні зміни. Здається, конфлікт врегульовано—Нанкінці залишаються тільки розпочати переговори. Та замість негайної відповіді на ноту, розбишаки знов наскокують на наших прикордонників та мирне населення. Знушення з радянських громадян в Манчжурії набавляють характеру масової кривавої розправи. На кордоні хінські частини й білогвардійці починають стріляти не лише з рушниць, а й з гармат, бомбометів. Провокація війни стає ще виразнішою.

Усі ці штуки не були для нас несподівані. Радянський уряд і всі трулящі СРСР розуміють, що за плечима Чан Кай-ші стоять його господарі, що диктують йому свою волю. Зовсім не випадково, що за кілька днів після ноти від 28 серпня, американський радник в залізничних справах при нанкінському уряді Джон Мантель виступив з виключно нахабною й брехливою заявою, ніби радянські службовці на Хінсько-Східній за-

лізниці приховували від хінців споважній фінансовий стан її і не виплатили багато мільйонів карбованців з прибутку.

Ця заява настільки безглузда, що її американський уряд і вся світова преса змушені були одверто визнати, що Мантель бреше.

Тов. Чіркін, товариш голови правління Хінсько-Східної залізниці, в інтерв'ю вичерпно довів, як справедливо й точно розподіляли прибутки від залізниці.

Але самий факт заяви Мантеля яскраво свідчить, що стоїть за спиною нанкінських маріонеток. Хоч як Стімсонов американський міністер закордонних справ, не відмежовується від Мантеля, очевидно, що державний департамент (американське міністерство закордонних справ) має стосунки з цим радником нанкінського уряду. Стімсонова позиція в радянсько-хінському конфлікті виразно накреслилася ще тоді, коли він звернувся до кількох держав з таємним меморандумом про "інтернаціоналізацію" Хінсько-Східної залізниці.

Позиція Франції теж цілком виразна: до Манчжурії наводять транспорти із зброєю з французьких заводів.

Сер Артур Гендерсон, гідний спадкоємець Чемберлена у своїй промові на пленумі Ліги Націй в Женеві наговорив кучу компліментів панові У Чжао-чу, представникові "великої східної держави".

Ми не помилимося, коли зв'яжемо нові провокаційні нападки хінських бандитів з пленумом Ліги Націй, хоча в Женеві всі промови присвячені виключно мирові. Не промови, а патологія, головне, найбільше говорить про мир та знаменитий паст

Келлога, що забороняє "яку війну, крім самооборони". Це ме У Чжао-чу, представник нанкінських розбишака. Він обвинувачує СРСР у конфлікті й просягається, що Нанкін провадить наймирнішу політику в світі, а "імперіялісти більшовисти" напали на нещасну беззахисну Хіну".

Ця лицемірська комедія розгортається в атмосфері цілковитого співчуття представників великих капіталістичних держав, що демонстративно обирали У Чжао-чу заступника голови пленуму і вітали його брехливіми словами.

Від Нанкіна в Женеві тягнуться мерзенні провокаційні нитки, що ми імперіялісти слугують СРСР.

Женевські цифісти одверто тримують нанкінських і мукденських мілітаристів.

Ось чому, зом з пленумом Ліги Націй почалися нові наскоки на колдон. Зустріли підтримку від Америки і женевські заправи, Чан Кай-ші і його спідруки вирішили прожувати свою небезпечну гру з вогнем.

На світовій арені розирується ключний номер—штукарі з Нанкіна.

одночасно провокують війну й кричать про мир. Пани з Києва й Вашингтону нагороджують штукарів оплесками.

А в Манчжурії тимчасом зазнають страшних мук тисячі ханських громадян. Бандити без суду й слідства страчують мирних людей. Білогвардійці й хінські частини майже щодня провокують на радянську землю, грабуючи й забиваючи мирних людей.

Далеко-Східня армія примушена відповідати вогнем на вогонь і рішучими заходами припиняти нахабні розбишадські грабежі.

Гнів трудящих СРСР зростає. Штукарі з Нанкіна, розигравши на втіху імперіялістам свій провокаційний номер, мабуть, не досить усвідомили собі, як сумно може для них закінчатися гра.

Ні внутрішнє, ні міжнародне становище нанкінського уряду не дозволяє йому розраховувати на якийсь успіх. Суперечки між хінськими генералами набули надзвичайно гострого характеру. Юй-сян та й мукленський диктатор Чжан Сюе-лянь лише час скорилися Нанкінові. Ніхто з них не кинув надію помістити Чан Кай-ші.

У межах самого Гоміндану є велика група, що незадоволені з політики Чан Кай-ші. Годі говорити про селянські й робітничі маси, що їх Гоміндан зрадив, віддавши Хіну на розграбування імперіялістам.

Численні замаху на Чан Кай-ші, гостре розходження між

Нанкіном і Мукденом, намагання Чжан Сюе-ляня провадити власну політику, — усе це створює критичне становище для нанкінського уряду.

Коли до цього додати опір Японії просуненню нанкінців на північ, а також неможливість в даний момент одвертого виступу імперіялістів на боці Хіни, то ще виразніше стане безвихідне становище загарбників, що зарвалися.

І врешті, найважливіший фактор — різючі контр-удари Далеко-Східньої армії, що енергійно й ефектно відбиває наскоки хінських частин і білогвардійців.

Лише 11 вересня, тобто після двох тижнів відволікання, нанкінський уряд врешті відповідь дав. Відкидаючи ті поправки, що їх запропонував внести до декларації від 28 серпня радянський уряд, нанкінці фактично відмовилися від мирного врегулювання конфлікту, вирішивши продовжувати свою провокацію.

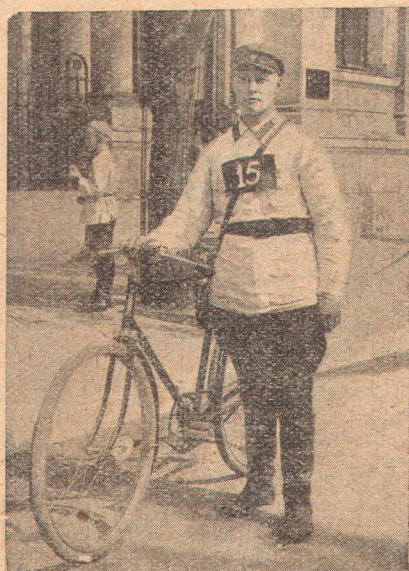
І справді 11, 12 і 13-го телеграф приносив відомості про те, що обстріл наших прикордонних частин триває; 11-го вересня велика білогвардійська банда навіть переправилася на нашу територію й почала бешкетувати й грабувати мирне населення.

Але ці вихватки, як і попередні зустрінуть рішучий опір від Далеко-Східньої армії. Ніякі провокації вже не визволять з скрутного становища невдалих нанкінських штукарів, що намагалися здивувати світ сміливим номером та провалилися.

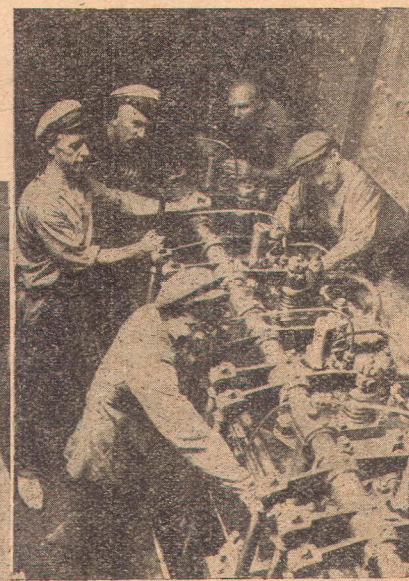
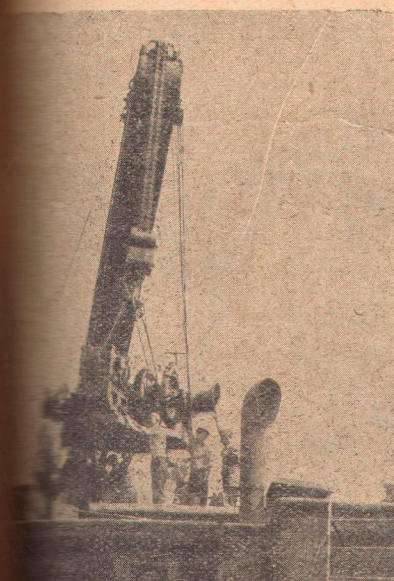
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВОЄНІЗОВАНИЙ ВЕЛО-ПЕРЕБІГ „ДИНАМО“

Недавно відбувся в Харкові воєнізований вело-перебіг „Динамо“. На наших фотках: ліворуч — учасник перебігу, динамо-вець № 13, що прийшов до старту першим; праворуч — учасник перебігу, міліціонер харківської вело-команди, що прийшов до старту другим.

Міжнародний робітничий шаховий турнір у Ленінграді в будинку ультрури

На фоті: представники жіночої групи турніру.

В Одесі будують новий теплоход „Серп“. Ліворуч — встановлюють браншпіль. Праворуч — приймають машини, збудовані для „Серпа“ на Коломенському заводі

ПРО ПЕРЕХІД будівництва Одеського холодильника на безперервний робочий тиждень ми довідалися від комсомольця Петруся, зустрівши його буленого дня в магазині ЦРК.

Це добре,—радісно розповідав він про новину.—В день відпочинку почуваєш себе вільною людиною, все відкрито, вільно собі проїдеш трамваем за місто, поїдеш до установи будь-які справи за лагодити. Добре.

З усього було видно, що Петрусь дуже вдоволений з переходу на безперервний тиждень. Він рішуче переконував нас піти подивитись на будівництво нового велетня—другого корпусу холодильника і обов'язково в неділю.

Ми пішли.

Порт мовчав, наїжачившись голками пароплавних щогл.

Від бульвару до порту кілька сот сходців. А там, біля митниці—холодник. Тут люди працюють у шаленому темпі, на величезному риштуванні вгору і вниз, вниз і вгору хутко, швидко ворухаться, носять, котять, підіймають.

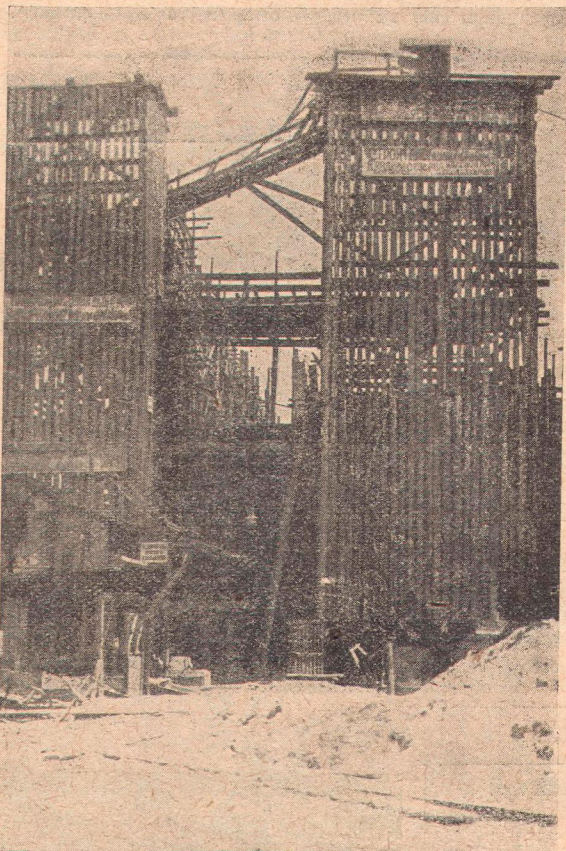
Крізь риштування просвічується море. Вода з трьох боків: спереду, праворуч, ліворуч і лише позаду стояни порту. На морі пустють білі трикутники вітрильних яхт. А позаду похнюпились, відпочиваючи, порт і робітничий Пересип. Там робітники стоять разом із людьми. Тут на холоднаковій роботі не відпочиває—вона посувається вперед без перебоїв, без павз, а на відпочинок ідуть лише люди—кожного дня одна сьома частина.

І тепер в цьому оточенні тиші й святкового б-вділля особливо швидким видається темп будівництва. Залізо й бетон владаю над усім і тут же в руках людини покірливо набувають потрібних людині форм.

Коли будівництво у величезному казані залізна рука перемішує бетон. Огрядненські вагонетки розвозять перемішану рідину по риштуванню, вгору ж на будівлі ці вагонетки видаються за сирникові коробки.

Залізо й бетон.

Тут кілька бородачів у лантухових фартухах ліплять непорушний мур нової будівлі. Двоє з них у жилетах і без піджаків. Це сезонники-будівельники. Швидкий темп соціалістичного будівництва поставив вимогу запровадити безперервний тиждень.

безперервний тиждень потребує ще мільйон робітників по цілому Союзу.

От що привело боротачів із села сюди, на передові позиції будівництва. На Одеський холоднаковий безперервний тиждень привів 50 нових бітників із мільйона, яких потрібно буде Союзові при переході на цю раціональнішу форму роботи.

За календарним планом перші партії вантажів новий великий корпус Одеського холоднака мусить прийняти в листопаді, але на самому початку робіт при вбиванні палів довелося натрапити на перешкоду—старий брукт, що устилав дно порту, це мусило загаяти закінчення робіт на 1¹/₂ місяця.

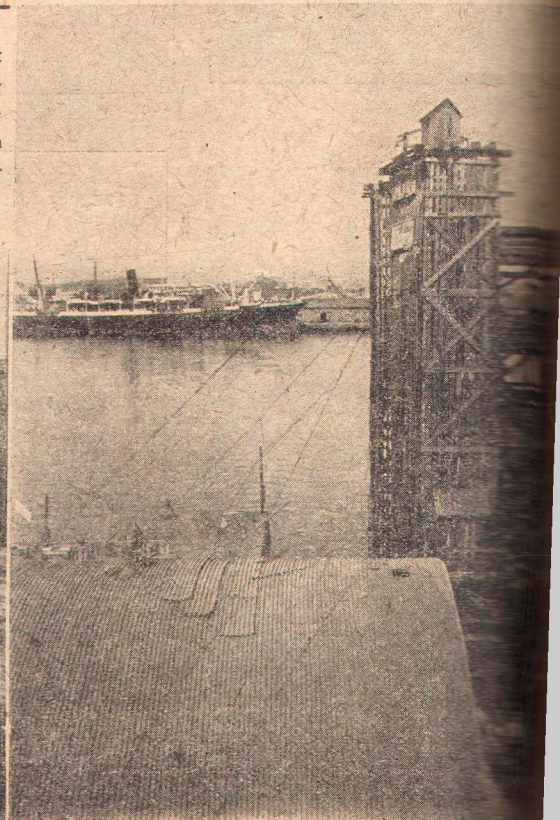
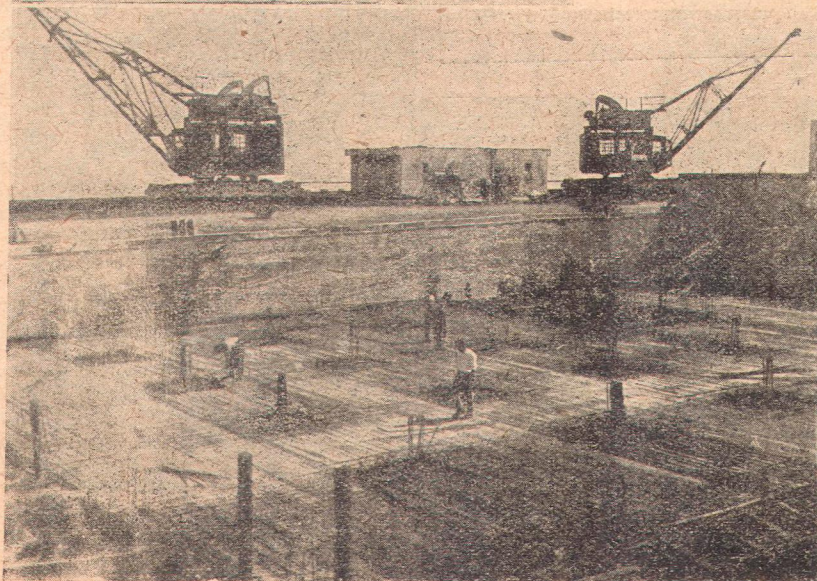
А як перейшли на безперервний тиждень, то вже при закінченні робіт з довгого поверху пощастило скоротити загаяння на 14 днів, при другому поверсі на шість днів, з вимуровуванням же третього—почали вже працювати за календарем. Загалом же безперервний тиждень дав можливість не тільки наздогнати проганий час, а навіть, закінчити роботу трохи ніше строку. Крім того, тепер можна поліпшити якість бетонних робіт, які не люблять павз, та краще використати матеріяли і обернути це в дасть 3% економії з усієї суми будівництва. А це ж бо тисячі й десятки тисяч заощаджених карбованців.

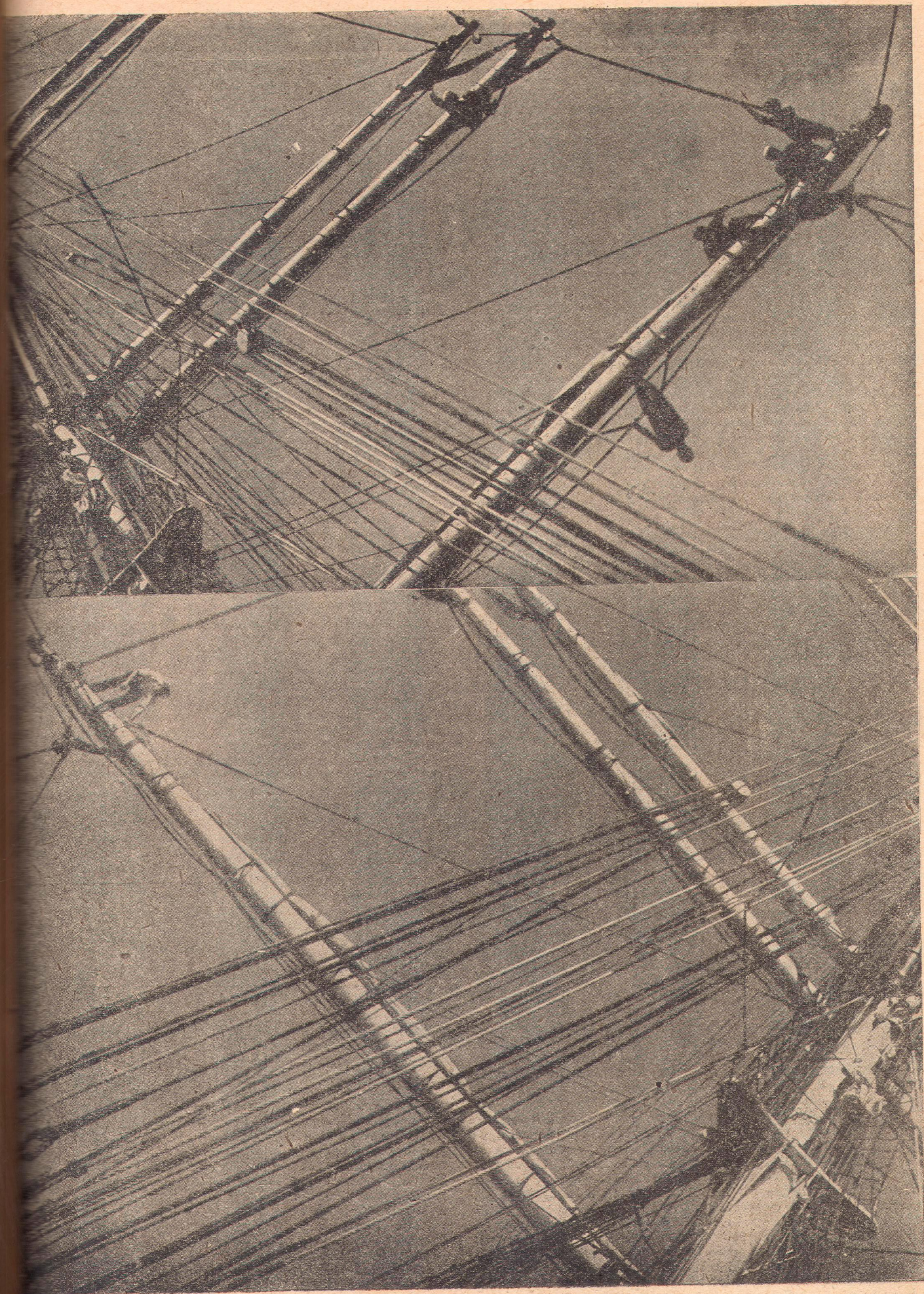
Ще цікавіше річ розповідає голова робіткому холоднака про перехід на безперервний тиждень не тільки не збільшив кількості прогулів, а й звів їх майже на нівець.

Ішли ми від холоднака ввечері, коли місяць виповз з-за горизонт. У порту вода чорніла мов блискуче кам'яне вугілля і величезним вогнем відбивався у ній корпус вимурованого холоднака, освітлений електронними вогнями.

Сьогодні треба було закінчити бетонні перекриття і тому робітники залишилися на третю зміну.

На наших фотах окремі моменти роботи в порту вже під час переходу на безперервний робочий тиждень

Учебный парусник „Товариш“. Див. стор. 15

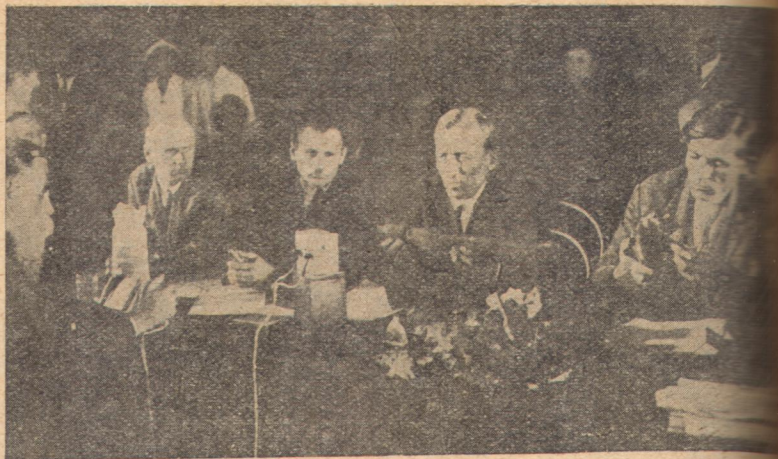
РЯСА ТА СОКИРА

Події у кол. Києво-Печерській лаврі притягли увагу широких кол радянської суспільності. Процес „святого отця“ і вбивці—Євладія Чехуна та його співучасників набрав справжнього і великого громадського значіння. І саме тому, що шматок кошмарного, огидного і мерзенного побугу монастирського кубла викинувся з-за постатей обвинувачених Чехуна та його співучасниці Любові Воронкової.

21 липня викрито зв'язке вбивство: єродиякон Ольгинської церкви Євладій забив свою полюбовницю Параску Барішникову, за допомогою другої полюбовниці цього „святого“ отця—черниці Любові Воронкової. Тоді було виявлено й жахливі подробиці цієї справи.

Для того, щоб усвідомити громадське значіння цього процесу, слід трохи вдатись у передреволюційне минуле лаври. Там знаходили відпочинок люди, що втомилась від „суєт життєвих“, там замолювали свої гріхи і врятовувались від різних життєвих спокус ченці. Малинові дзвони, „мощі“, „святе життя“ ченців приваблювали силу людей з усієї царської Росії—темних несвідомих, перейнятих релігійними забобонами. Але „святість“ була тільки зовнішня. Прихотили та приїздили віруючі до лаври. Просили ченців молитись за грішну душу, одвідували „мощі“ і за все... плагили гроші. Бо ченці однією рукою хрестили віруючих, відпускали їм гріхи, а другу протягали за грошиками—на ікону, на хрест, чи на оздоблення церкви.

А ввечері, коли закінчувались служби, коли розходились віруючі, наставало друге життя лаври. Приїздили офіцери,

Судді розглядають речові докази. Ліворуч—обвинувачений Євладій Чехун.

Набридло це Чехуну. Воронкова—це ходяче бюро лями—значно більше була йому потрібна ніж проста й дома селянка Барішнікова. Він вирішив позбутися останньої. Якось всі втрое зібралися вони за чаркою і там Євладій обіцяв купити Барішниковій за 2000 крб. будинок. Барішнікова трохи заспокоїлась, але, коли згодом всна прийшла Чехуна і нагадала про його обіцянку, той і слухати не хотів.

Після цього у Євладія Чехуна наріла певна думка „брати“ Барішникову з дороги. 15 липня, коли прийшла Барішнікова, Чехун хотів вигнати її. Розпочалася сварка, „святий отець“ схопив за талегідь наготовану сокиру і вдарив жінку обухом по голові. Однак, удар був не смертельний. Євладій, вдаривши вдруге, отрубав їй голову.

Другого дня Чехун за допомогою Воронкової сховав труп. Він порубав труп на шматки, непомітно викинув криваві решки і кидав до каналізаційної рури, що проходила поблизу його козидору. Здається все було гаразд—неблизько Воронкової не було. Можна було спокійно йти далі темних людей.

Але цей жахливий злочин виявили. Спочатку Чехун мовчав, але коли під його ліжком знайшли густо-криваві плями і два волоси з кров'ю—це, разом з силою інших свідків, було настільки безперечним, що він не витримав і закричав: — Я розкажу все.

Більше 5 годин розповідав Євладій про своє минуле. Він сам визнав, що тільки „один рік був ченцем“. Потім, мовляв, не міг він „відвернутися від радощів, коли лавра жила прекрасним життям“.

Коли відкопували на городі голову вбитої жінки, Євладій спокійно збирав і їв огірки. Коли ж голову викопали, він скрикнув і сказав: „уберітьте скорее, ну и воняет“...

Згодом йому запропонували яблука. Євладій відмовився: — до спаса яблук не їм...

— Але ж огірки ви їли, та й коли ми викопували голову—це було для вас дуже просто?—здивувались ті, що супроводили його.

Відповідь Чехуна була характерна, яскрава і красномовна: — Діло ділом, а віра вірою!

Майже весь Київ так чи так був на цьому процесі. Трохотисячний натовп був у приміщенні цирку, де розглядалось справу. Та не менші за цей натовп були біля гучномовців на вул. Леніна, на Печерському, Подолі, майдані героїв Перекопу. Крім того чимало селян з'їхалось на процес з Броварів, Васильківки, Білгорода Житомирщини, Коро-

Вихованка Воронкової, що на викрила весь кошмарний і огидний монастирський побут

Обвинувачені приставлені до суду. Перший—Євладій Чехун, за ним—співучасниця злочину—черниця Воронкова й інші обвинувачені в справі

запрошували дівчат і разом з ченцями і черницями влаштовували оргії, що тривали цілі ночі.

Диякон Ольгинської церкви Євладій Чехун та його полюбовниця черниця Фролівського монастиря Любов Воронкова за старих часів були надто активними учасниками нічного життя лаври. Для Чехуна Воронкова була, так би мовити, ходячим бюро реклами. Воронкова ширила чутки, що Євладій „святий“, що його очі „сяють“, коли добре придивитись. І хто міг догадатись, що ця літня жінка-черниця з великим монастирським стежем вже кілька років є його полюбовницею?

Добре поставлена ремляма „святости“ Чехуна притягала до нього чимало темних і несвідомих людей, а особливо жінок. Він розмовляв з ними на різні „святі“ теми, солодким голоском переконував їх „у брєнності життя земного“... Серед сили своїх прихильниць Євладій Чехун побачив запорізьку селянку Параску Барішникову. Вона впала йому в очі вродливим обличчям і стрункою постатю.

Молоду дівчину—релігійну й богомільну до фанатизму—було не досить важко привабити до себе „святотому старцеві“. Не відштовхнуло її від нього навіть те, що Чехун якимось згвалтував її у власній келії. Багато років тривав цей зв'язок. Але черниця Воронкова якось довідалась про існування суперниці. Вона ходила до Барішникової на квартиру, вимагала щоб та кинула Євладія і навіть загрожувала: „Я тебе вб'ю“.

Натовп біля приміщення цирку, де розглядається справу

стенщини й інш. Київський Окрсуд засудив Євладія Чехуна та Любов Воронкову на 10 років позбавлення волі з суворою ізоляцією, а їхніх співучасників Лапшина та Пантух на роки позбавлення волі.

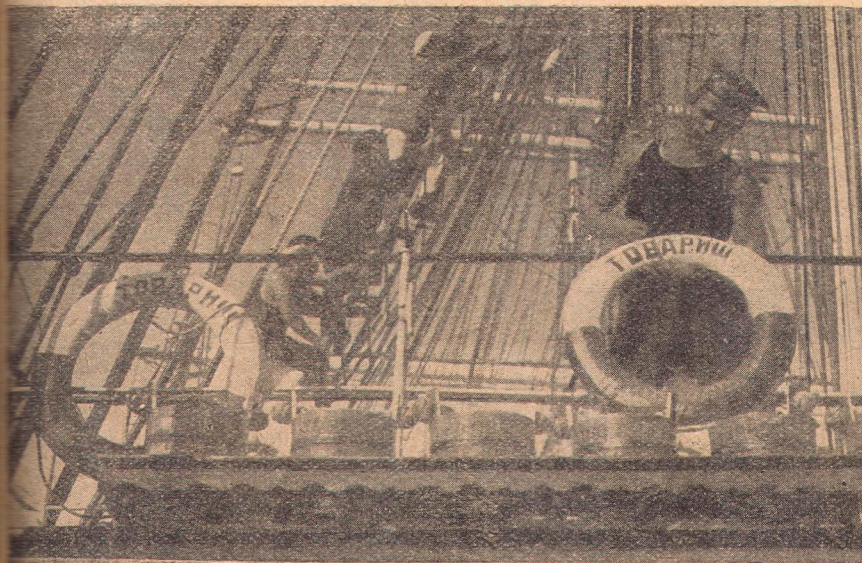
Окрему постанову суд ухвалив про те кубло, що правило на ґрунт злочину і виховало його учасників. Ось вона ця постанова:

„Ознайомившись з численними постановами трудящих Києва про потребу закрити Києво-Печерську лавру та Фроловський монастир, а також вважаючи, що монастирі взагалі, а Києво-Печерська лавра та Фроловський монастир зокрема, є кублами анти оціальної моралі та розпусти, що вони, як це

доведено документально, були і нині в вертепи контр-революційної пропаганди, а їхня духовна та теоретична робота є антикультурна та соціально-небезпечна і, нарешті, вважаючи на те, що широкі трудящі маси Києва рішуче повстають проти шкідливої для пролетарської держави роботи релігійних установ, суд ухвалив піднести клопотання перед відповідними органами радянської влади про закриття Києво-Печерської лаври та Фроловського монастиря, а також про виселення звідти ченців та черниць“.

Вся трудяща людність Києва підтримує це клопотання!

О. Кур

УЧБОВИЙ ПАРУСНИК „ТОВАРИШ“

148 студентів морських технікумів (з них 7 дівчат) Ленінграду, Ростова, Одеси, Архангельська зміцнюють волю, нерви, набувають знання на цьому величезному чотирьохщогловому парусному судні. 30 років це судно мандрує по морях і океанах і з них 15 років безперервно плаває між Лондоном та Австралією. А ось тепер 148 радянських юнаків на 54-метровій вишні щогл, у бурю і шторм навчаються перемагати стихію. На цьому островку небезбережному морі провадиться вперта учоба і соціалістична будова. Боротьба за дисципліну, змагання щогл, зразковий кубрик,—усе це захоплює команду, починаючи з „кока“ і до „діда“—капітана. Усіх об'єднує одне міцне і справжнє слово—„Товариш“.

Георгій Овчаренко

ДІТИ НА СОНЦІ

Густий сосновий ліс. Дачний виселок „Пуща-Водиця“. 18 верстів од Києва. Тут—Всеукраїнський Дитячий Туберкульозний Санаторій. З усіх боків його оперезано соснами.

Санаторій—це своєрідне містечко. Тут своє велике господарство: електростанція, водогін, зразкова ферма, виноградник, оранжерія, хімічно-бактеріологічна лабораторія тощо.

На 18 десятинах розташувалися 14 кам'яних корпусів. Тут усе для того, щоб обслужити хрих дітей.

Тут є підлітки років 16, є й зовсім маленькі—5 років. Усе це—діти робітників і селян.

У них добрі, почесні родинні „формуляри“: артемівських молотобойців, харківських паровозобудівельників, гірників з різних шахт Донбасу і невеличка частина киян.

Приїждять діти до санаторія у невеселому вигляді. Бліді, похмурі, виснажені. Обличчя худі, зморені свідчать про несприятливі умови життя. Про умови, що допомагають розвиватися туберкульозі.

Сосновий ліс, просторі кімнати, свіже повітря, соце й добре налагоджене лікування—роблять велике діло. Як правило, за два місяці хрих дітей не впізнати. Зникає сухий кашель, обличчя рожевіють. Діти стають життєрадісними, бадьорими, спритними. Де поділися маявість, сум, нерухомість.

Мідне смолисте повітря. Відпочивають, відраджуються легені. З'являється апетит. П'ять разів

на день діти сідають до стола і охоче знищують смачні страви. Увесь день розподіляється за суворим програмом: розмови, вирави, відпочинок—„мертва година“.

Водолікарня

Головний павільйон дитячого санаторія

Юні пацієнти в санаторії набирають пересічно по сім фунтів. Діти робітників та селян лікуються в санаторії, колишній обслуговував „інші“ категорії населення. Мабуть Тешенко, Бродський та Марголін не впізнали б те, що колись фіндували для задоволення своїх філантропічних утіх.

Тепер санаторій вже не той. Багато нових будівель карських установ. Порівнюючи тільки з минулим роком, санаторій збільшив свою територію на 8 десятин.

Крім того, будинок гуртожитку на 20 родин та солярій, що є одним з найкращих на Україні.

Цей солярій—краса і гордість санаторія. Він майже збудований з скла. Лікування проводиться за суворим планом під наглядом лікарів. Вода для ванн нагрівається сонцем. Тут приймають найцінніші ванни: шотландські, солоні—залежно від стану пацієнта. Є ще й світлові ванни.

Після ванни діти одягаються в махрові сорочки та ковдри і зараз же обгортаються мокрим простирадлом. Їх привчають до різної температури.

Вживають ще й гірне сонце. Кварцове світло для цього устатковане найновішим приладом.

Оздоровленими, міцними дітьми виходять з цього санаторія, що дав їм змогу впасти в жорстоку хворобу.

Всеукраїнський Дитячий Туберкульозний Санаторій „Пуща-Водиця“ є одним з найкращих лікарських установ не лише на Україні, а й на всьому союзному масштабу.

Фізкультурна зала дитячого санаторія

На нашій обкладинці—мел. М. Шолова. Див. нарис „По Сибіру“.

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
ФОТО-КІНО УПРАВА**

**ЗАКІНЧИЛА ПОСТАВУ
ХУДОЖНЬОГО ФІЛЬМУ**

„ТЕМНЕ ЦАРСТВО“

**Робота колективу
кіно-робітників під
керівництвом режисера
О. Й. ГАВРОНСЬКОГО.**

Сценарій **О. Й. Гавронського**
та **Ермолінського**

Оператор **І. В. Гелейн**

Асистенти: **О. Улицька** та **С. Шульман**

Художник **Павлович**

В головних ролях:

Дівчини—**Ната Аліфанова**

Батька —**О. П. Чистяков**

Сина —**П. Серьогін**

П'ЯТИРІЧКА В МАСИ

Ідучи на зустріч потребам широких робітничих і селянських мас, партійних, професійних і госп. органів

ВИДАВНИЦТВО „ВІСТІ ВУЦВК“ ВИДАЛО СЕРІЮ

художніх плякатів у 3 фарбах

з ФІГУРНИМИ ДІАГРАМАМИ УКРАЇНСЬК. МОВОЮ по П'ЯТИРІЧЦІ СРСР

Плякати необхідно мати в кожному заводі, цеху і кожній школі, клубі, червоному кутку, місцевкомі, сільраді, сельбуді, хаті-читальні. Художнє оформлення плякатів Київського Художнього Інституту. Плякати охоплюють всі галузі народного господарчого будівництва.

П'ЯТИРІЧКА ВИСВІТЛЮЄТЬСЯ в 7 ПЛЯКАТАХ:

- 1-ший. Задачі п'ятирічного плану СРСР.
- 2-гий. Промисловість СРСР за п'ять років.
- 3-тій. Сільське господарство.

- 4 тий. Питання праці й соціального страхування.
- 5-тий. Соціально-культурне будівництво.
- 6-тий. Кооперація.

7-й Фінанси.

Замовлення на плякати приймаються уповноваженими Видавництва, Головною Конторою, Харків, вул. К. Лібкнехта № 11, та Київською філією, місто Київ, вул. Воровського, 19.

Ціна серії 3 крб. 50 к. Вартість окремого плякату 50 к.
НЕЗАБОРОМ ВИЙДЕ У ВИДАННІ ВИДАВНИЦТВА „ВІСТІ ВУЦВК“ СЕРІЯ ПЛЯКАТІВ ПО П'ЯТИРІЧЦІ УСРР

ПРОДОВЖЕНО ПЕРЕДПЛАТУ

НА

НА БАГАТОІЛЮСТРОВАНІЙ ЩОМІСЯЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЛІВОЇ ФОРМАЦІЇ МИСТЕЦТВ

НА

1929

РІК

НОВА ГЕНЕРАЦІЯ

1929

РІК

За редакцією Михайля Семенка

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПРОЧИТАЄТЕ:

ліві вірші, оповідання, романи, репортажі, памфлети, фейлетони, статті з теорії і практики лівих течій мистецтва: літератури, кіно, малярства, архітектури, театру, побуту й ін. референції й огляди лівого мистецтва, закордону й СРСР і т. ін.

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПОБАЧИТЕ:

репродукції й фото з лівого малярства, архітектури й ін.

РІЧНІ ПЕ-
РЕДПЛАТ-
НИКИ

ОДЕРЖУЮТЬ
БЕЗПЛАТНО
ДОДАТОК

ВЕЛИКИЙ „КОБЗАР“ М. СЕМЕНКА

ЦІНА ЖУРНАЛУ: на 12 міс.—7 крб., на 6 міс.—3 крб. 75 коп., на 3 міс.—2 крб., на 1 міс.—70 коп.

Окреме число в роздрібному продажі—75 коп.

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: Сектор періодичних ДВУ (Харків, Сергіївська пл., Московські ряди, та уповноважені періодсектору скрізь по Україні.